

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Anna Krajčíková

Rozvíjanie počúvania s porozumením na hodinách ruského jazyka v základnej škole

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Bratislava
2015

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Anna Krajčíková

Kontakt na autora: Základná škola, Tribečská 1653/22, Topoľčany
krajcik.anna@gmail.com

Názov OPS/OSO: Rozvíjanie počúvania s porozumením na hodinách ruského jazyka
v základnej škole

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2015
XIII. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: Mgr. Beata Juráková

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

Počúvanie s porozumením, ruský jazyk, druhý cudzí jazyk, komunikačné zručnosti, Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, používateľ základov jazyka.

Anotácia

Práca je zameraná na rozvoj počúvania s porozumením ako jednej z komunikačných zručností, nie však izolovane, ale vo vzájomnom prepojení s ďalšími komunikačnými zručnosťami, čítaním s porozumením, písomným a ústnym prejavom. Práca je využiteľná pre žiakov základnej školy, ktorí sa učia ruský jazyk ako druhý cudzí jazyk a sú používateľmi základov jazyka úrovne A1 podľa SERR.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Názov akreditovaného vzdelávacieho programu KV

Číslo akreditovaného
vzdelávacieho programu KV

Využitie IKT na hodinách ruského jazyka

1367/2014-KV

Učiteľ a internet

1356/2014-KV

Stratégie vyučovania a učenia sa cudzieho jazyka

1221/2013-KV

Metodika práce s učebnicami na vyučovacích hodinách
ruského jazyka v základnej a strednej škole

1032/2013-KV

OBSAH

ÚVOD	5
1 ZÁKLADNÉ TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ	7
1.1 Ruský jazyk a SERR	7
1.2 Počúvanie s porozumením	8
2 CIELE OPS	11
2.1 Špecifikácie OPS	11
2.2 Požadované kompetencie	11
3 PRAKTICKÉ UKÁŽKY AKTIVÍT ZAMERANÝCH NA ROZVÍJANIE POČÚVANIA S POROZUMENÍM	12
3.1 Aktivita č. 1	13
3.2 Aktivita č. 2	15
3.3 Aktivita č. 3	17
3.4 Aktivita č. 4	19
3.5 Aktivita č. 5	20
ZÁVER	23
ZOZNAM PRÍLOH	27

ÚVOD

Doba, v ktorej žijeme, si vyžaduje, aby sa výučbe cudzích jazykov venovala veľká pozornosť. Znalosť cudzích jazykov je jedným z kľúčových predpokladov úspešnej komunikácie s okolitým svetom, lepšieho chápania multikultúrnej spoločnosti, lepšieho uplatnenia sa na medzinárodnom trhu práce. Vyučovanie dvoch cudzích jazykov v základnej škole je základnou požiadavkou Európskej komisie. V súčasnosti sa žiaci základnej školy od roku 2011 učia povinne od tretieho ročníka ako prvý cudzí jazyk jazyk anglický. Druhý cudzí jazyk si žiaci vyberajú v šiestom ročníku základnej školy z nasledovných cudzích jazykov – nemeckého, ruského, francuzského, talianskeho a španielskeho. V ostatných rokoch sa do popredia záujmu žiakov, čo sa týka výberu druhého cudzieho jazyka, dostáva práve ruský jazyk. Učitelia ruského jazyka musia hľadať atraktívne, ale najmä efektívne metódy a formy výučby, ktorými žiakov zaujmú a upútajú. Využívanie moderných informačno – komunikačných technológií pri vyučovaní cudzích jazykov je dnes už samozrejmosťou. Avšak učebníc a učebných materiálov, čo sa týka konkrétne vyučovania ruského jazyka v základnej škole, veľké množstvo na výber nie je, napríklad v porovnaní s cudzími jazykmi ako sú anglický a nemecký. Je to ovplyvnené najmä tým, že ruský jazyk v posledných desiatkach rokov nepatrí medzi dominantné cudzie jazyky. Preto som sa rozhodla v práci venovať práve výučbe ruského jazyka ako druhého cudzieho jazyka v základnej škole.

V ponúkanej osvedčanej pedagogickej skúsenosti edukačnej praxe sa venujem rozvíjaniu počúvania s porozumením ako jednej z komunikačných zručností, nie však izolovane od zvyšných komunikačných zručností, ktorými sú čítanie s porozumením a písomný a ústny prejav. Počúvanie s porozumením je základným predpokladom úspešnej komunikácie, preto je na vyučovacích hodinách dôležitý práve nácvik tejto komunikačnej zručnosti a odstraňovanie jej nedostatkov. Počúvanie s porozumením je zručnosť, ktorá robí väčšine žiakov problémy a nepatrí medzi obľúbené. Avšak pravidelným nácvikom, žiaci postupne získavajú potrebné zručnosti. V učebnici ruského jazyka používanej na základnej škole nájde učiteľ niekoľko cvičení určených na rozvíjanie počúvania s porozumením, nahrávky sú výborné, ale dajú sa ďalej využiť na tvorbu nových dopĺňujúcich cvičení a aktivít. Tak isto Internet je výborným zdrojom nahrávok, ktoré je možné v triede použiť. Rozvíjanie počúvania s porozumením na vyučovacích hodinách má o to väčší význam, že žiaci nemajú mimo školského prostredia veľa požností počuť ruský jazyk medzi rovesníkmi, alebo v televízii v porovnaní s cudzími jazykmi ako anglický a nemecký jazyk. Ako výborný zdroj na počúvanie slúži najmä Internet.

Práca je rozdelená do troch kapitol. Prvá kapitola sa venuje základným teoretickým východiskám danej témy a to konkrétne ruskému jazyku ako druhému cudziemu jazyku v základnej škole, Spoločnému európskemu referenčnému rámcu, a teórii počúvania s porozumením. Druhá kapitola špecifikuje ciele osvedčenej pedagogickej skúsenosti a požadované kompetencie. Tretia, praktická časť práce, obsahuje päť aktivít na rozvíjanie komunikačnej zručnosti počúvania s porozumením. Každá aktivita je podrobne opísaná. V úvode je tabuľka, v ktorej sú špecifikované spôsobilosti, téma, slovná zásoba, ciele, úlohy, formy práce, potrebné pomôcky a zdroje nahrávok, taktiež ročník, v ktorom boli aktivity použité. Táto informácia je však iba informatívna, nakoľko výber aktivity závisí od schopností a vedomostí žiakov a možností učiteľa. Všetky

aktivity sú vhodné pre používateľov základov jazyka A1 podľa stupnice Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Aktivity sú rozdelené do troch fáz – pred počúvaním, počas počúvania a po počúvaní, kde sú opísané postupy práce a odkazy na pracovné listy, ktoré sa nachádzajú v prílohe tejto práce.

Ponúknutá osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe vychádza z pedagogickej praxe na druhom stupni základnej školy. Práca môže slúžiť ako doplnkový učebný materiál k učebniciam ruského jazyka pre základné školy, na spestrenie tradičných vyučovacích hodín, na rozvíjanie komunikačných zručností žiakov.

1 ZÁKLADNÉ TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

1.1 Ruský jazyk a SERR

Žiaci základnej školy sa na základe platnej legislatívy učia dva cudzie jazyky. Prvý cudzí jazyk je pre všetkých žiakov rovnaký a to jazyk anglický. Ruský jazyk si môžu žiaci vybrať na druhom stupni od šiesteho ročníka ako druhý cudzí jazyk spomedzi francúzskeho, španielskeho, nemeckého a talianskeho jazyka. Odpočítaná časová dotácia podľa rámcového učebného plánu je v 6. až 9. ročníku spolu 4 vyučovacie hodiny. Niektoré školy ponechali druhému cudziemu jazyku jednu vyučovaciu hodinu v každom ročníku, iné školy pridali druhému cudziemu jazyku ďalšiu hodinu. Sú však aj školy, ktoré začínajú druhý cudzí jazyk vyučovať až v 7. ročníku. V našej základnej škole sa ruský jazyk ako druhý cudzí jazyk vyučuje v 6. – 9. ročníku s časovou dotáciou 2 hodiny týždenne.

Hlavným dokumentom ovplyvňujúcim systémy koncepcie jazykového vzdelávania v európskych krajinách je **Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie, hodnotenie** (SERR, 2006), preložený z anglického originálu **Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment** (2001). Tento dokument charakterizuje aj spoločné referenčné úrovne ovládania cudzieho jazyka. Žiaci základnej školy, ktorí sa učia druhý cudzí jazyk od šiesteho po deviaty ročník, nadobúdajú na konci deviateho ročníka **úroveň A1 – používateľ základov jazyka**. Táto úroveň sa pokladá za najnižšiu úroveň generatívneho používania jazyka.

Podľa **SERR** (2006) je **úroveň A1** v globálnej stupnici charakterizovaná nasledovne: „Rozumie známym každedenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a frázy dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.“ (SERR, str. 26)

Rozsah všeobecných znalostí jazyka: „Používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov, týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu.“ (SERR, str. 111)

Rozsah slovnej zásoby: „Má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a fráz vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie.“ (SERR, str. 113)

Gramatická správnosť: „Prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru.“ (SERR, str. 115)

Ovládanie zvukovej stránky jazyka: „Výslovnosť veľmi obmedzeného repertoáru slov a fráz môže byť zrozumiteľná pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa.“ (SERR, str. 118)

Ovládanie ortografie: „Dokáže odpísať známe slová a krátke frázy, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálená spojenia. Dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.“ (SERR, str. 119)

Kvalitatívne aspekty používania hovoreného jazyka v úrovni A1 sú v SERR charakterizované nasledovne: (SERR, str. 31)

Rozsah – „Má iba základný repertoár slov a jednoduchých fráz vzťahujúcich sa na jeho osobné údaje a konkrétne situácie“.

Presnosť – „Iba v obmedzenej miere ovláda niekoľko základných gramatických štruktúr a typov viet vo svojom naspamäť naučenom repertoári“.

Plynulosť – „Dokáže zvládnuť veľmi krátke, izolované, najmä vopred pripravené prejvy, s mnohými pauzami, počas ktorých hľadá výrazy, artikuluje menej známe slová a pokúša sa o vhodnejšie formulácie toho, čo už povedal“.

Interakcia – „Dokáže položiť a odpovedať na otázky o osobných údajoch. Dokáže vstúpiť do interakcie jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od opakovania, preformulovania a opráv“.

Koherencia – „Dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, akými sú „a“ alebo „teda“.“

1.2 Počúvanie s porozumením

Počúvanie s porozumením je jednou zo štyroch komunikačných zručností. Podľa Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 2 učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Béřešová (2009) charakterizuje počúvanie ako „schopnosť identifikovať a porozumieť to, čo iní hovoria. Zahŕňa: porozumenie prízvuku a výslovnosti hovoriacich, ich gramatiku, slovnú zásobu a pochopenie významu. Treba rozlišovať medzi počutím a počúvaním. Ak niečo počujeme, vieme zapísať hlásky, ale ak niečomu rozumieme, potom tie hlásky zapisujeme správne v súlade s gramatickými alebo ortografickými pravidlami“.

SERR (2006) označuje počúvanie s porozumením ako receptívnu činnosť a stratégiu spolu s čítaním s porozumením. Hovorenie a písanie radí medzi produktívne činnosti a stratégie. Medzi činnosti počúvania zaraďuje:

- počúvanie verejných hlásení (informácie, pokyny, upozornenia, atď.),
 - počúvanie médií (rozhlas, televízia, nahrávky, film),
 - počúvanie v úlohe člene prítomného publika (divadlo, verejné schôdze, verejné prednášky, zábavné podujatia, atď.),
 - náhodne vypočuté rozhovory atď.
- Používateľ môže počúvať preto, aby:
- porozumel jadrú veci,
 - zachytil špecifické informácie,
 - porozumel všetkému detailne,
 - pochopil naznačené súvislosti atď.

SERR (2006) vo všeobecnej stupnici charakterizuje používateľa úrovne A1 pre počúvanie s porozumením nasledovne: „Dokáže sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná s dlhými pauzami, aby mohol pochopiť význam“. Pri počúvaní hlásení a pokynov „dokáže porozumieť pokynom, ktoré sa mu oznamujú pomaly a s dôslednou výslovnosťou, a dokáže sa riadiť krátkymi a jednoduchými orientačnými pokynmi“.

Počúvanie s porozumením môžeme deliť do dvoch skupín (Harmer, J., 2007) - **extenzívne a intenzívne počúvanie.**

Extenzívne počúvanie – zvyčajne sa uskutočňuje mimo triedy, doma u žiakov, v aute, v MP3 prehrávačoch, keď niekam cestujú. Žiaci si sami vyberajú, čo budú počúvať. Materiály na extenzívne počúvanie môžu byť získané z rôznych zdrojov.

Intenzívne počúvanie – využívanie audio materiálu v triede. Učitelia môžu používať audio materiál na CD, prípadne nahrávky priamo z internetu. Má to niekoľko výhod i nevýhod. Jednou z výhod je to, že žiaci majú možnosť počuť množstvo iných hlasov okrem hlasu učiteľa. Rôzne nahrávky nám ponúkajú širokú škálu rôznych situácií a hlasov. Nevýhodou môže byť zlá akustika triedy. Ďalším problémom môže byť to, že všetci žiaci musia počúvať nahrávku v rovnakej rýchlosti rozpávania. Rýchlosť počúvania diktuje nahrávka a nie žiaci.

Čo sa týka samotných aktivít zameraných na rozvoj počúvania s porozumením, Duchoňová (2014) uvádza nasledovné fázy:

Fáza pred počúvaním nahrávky – je to prípravná fáza, kedy sa žiaci zoznamujú s témou, ktorej sa nahrávka týka, stimuluje sa sa ich myslenie na danú tému. Učiteľ motivuje žiakov a vzbudzuje ich záujem, žiaci formulujú svoje očakávania a predstavy. V tejto fáze učiteľ na dosiahnutie cieľa využíva rôzne krátke zahrievacie aktivity ako napríklad prácu s obrázkami a inými mimotextovými zložkami, diskusiu alebo brainstorming na danú tému, vytváranie pojmových máp, hľadanie kľúčových slov, a pod.

Fáza prvého počúvania – učiteľ vyzve žiakov, aby si vypočuli nahrávku a splnili úlohu, prípadne jednu, dve otázky všeobecného charakteru zamerané na porozumenie vo všeobecnej rovine. V tejto fáze môže učiteľ žiakom poradiť, akým spôsobom majú nahrávku počúvať, aby zachytili hlavnú myšlienku.

Fáza druhého počúvania – žiaci dostanú ďalšie úlohy spojené s nahrávkou, ktoré sú náročnejšie a komplexnejšie a sústredujú sa na detailnejšie porozumenie vypočutej nahrávky alebo na hľadanie špecifickej informácie či kľúčových slov. Učiteľ taktiež môže okrem obsahovej stránky pracovať aj s jazykovou stránkou nahrávky.

Fáza využitia obsahovej a formálnej stránky nahrávky – slúži na rozvoj ostatných jazykových a komunikačných zručností. Žiaci dostávajú priestor na spracovanie témy v ústnej alebo písomnej podobe, môžu pracovať na tvorivých úlohách alebo projektoch, využívať medzipredmetové vzťahy.

Duchoňová (2014) uvádza niekoľko úloh vhodných po vypočutí nahrávky:

- formulovanie odpovedí na otázky,
- dopĺňanie slov a jazykových prostriedkov do tabuliek alebo do textu,
- zoradovanie obrázkov alebo častí textu podľa posluchu,
- kategorizovanie slov, viet, informácií,
- opravovanie alebo upravovanie textu,
- vyhľadávanie požadovaných informácií,
- ústne alebo písomné sumarizovanie textu,

- dokončenie príbehu,
- vyjadrenie vlastného postoja alebo skúsenosti,
- diskusia, rolová hra alebo simulácia danej témy,
- grafické zobrazenie informácií z posluchu,
- reflexia, sebareflexia po vypočutí nahrávky.

2 CIELE OPS

Hlavným cieľom osvedčenej pedagogickej skúsenosti je predstaviť a opísať praktické skúsenosti s rozvíjaním počúvania s porozumením na hodinách ruského jazyka ako druhého cudzieho jazyka v základnej škole.

Čiastkové ciele OPS:

- rozvíjanie všetkých štyroch komunikačných zručností,
- rozvíjanie aktívneho počúvania žiakov,
- rozvíjanie slovnej zásoby,
- rozvíjanie informačnej gramotnosti žiakov,
- naučiť žiakov pracovať s autentickým materiálom,
- naučiť žiakov vyhľadávať, získavať, triediť a spracovávať informácie,

2.1 Špecifikácie OPS

OPS je určená pre:

Typ školy: Základná škola

Kategória pedagogických zamestnancov: Učiteľ

Podkategória: Učiteľ pre nižšie sekundárne vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia, cudzie jazyky

Predmet: Ruský jazyk – druhý cudzí jazyk

Ročníky: 6. – 9.

Komunikačná úroveň podľa SERR: A1 (A1.1, A1.2)

Medzipredmetové vzťahy: informatika, geografia, anglický jazyk, etická výchova

2.2 Požadované kompetencie

Požadované kompetencie od žiaka:

- znalosť azbuky pri aktivitách z poazbukového obdobia
- základné posluchové zručnosti
- základné zručnosti pri práci s IKT

Požadované kompetencie od učiteľa:

- vedomosti z odboru didaktiky ruského jazyka
- ovládanie posluchovej stratégie
- znalosť práce s Internetom
- znalosť práce s didaktickou technikou

Potrebná vybavenosť triedy / učebne, v závislosti od vybraných aktivít:

- Interaktívna tabuľa, plátno, dataprojektor, reproduktory
- počítač pre učiteľa, počítače pre žiakov
- nainštalovaná ruská klávesnica v počítačoch
- prehrávač CD a DVD
- pripojenie na Internet

3 PRAKTICKÉ UKÁŽKY AKTIVÍT ZAMERANÝCH NA ROZVÍJANIE POČÚVANIA S POROZUMENÍM

Rozvíjanie komunikačnej zručnosti počúvania s porozumením má na vyučovacích hodinách ruského jazyka veľký význam. Aktivity zamerané na rozvoj tejto zručnosti ponúkajú výbornú príležitosť pre žiakov počuť hlasy iné ako učiteľov hlas, na ktorý sú zvyknutí. Avšak práve táto komunikačná zručnosť patrí u žiakov medzi najmenej obľúbené. Môže to byť z viacerých dôvodov. Pre žiakov je veľmi ťažké najmä v začiatkoch učenia sa cudzieho jazyka porozumieť počutému textu, obávajú sa, že ak nebudú rozumieť jednému slovku, nepochopia celý text. Preto je veľmi dôležité aby učiteľ venoval poroznosť rozvíjaniu tejto zručnosti od úplného začiatku a čo najčastejšie, aby si žiaci zvykli na počúvanie, aby sa rozvíjala ich schopnosť počúvať a porozumieť počutému. Pri rôznych testovaniach počúvania s porozumením študenti počujú text jeden, maximálne dvakrát. Avšak učiteľ by mal na vyučovacích hodinách púšťať text toľkokrát, koľko je to v jeho skupine žiakov potrebné. Avšak i tu treba rozlíšiť medzi skutočne potrebným a zbytočným opakovaním púšťania nahrávky.

Tak ako každý žiak číta rôznym tempom, jeden pomalšie, druhý rýchlejšie, podobne je to i so schopnosťou počúvať. Niektorí počujú a chápu počuté rýchlejšie, iní žiaci potrebujú počuť nahrávku oveľa pomalšie a viackrát. Tu je dobré ak si učiteľ so žiakmi stanoví určité pravidlá, napríklad žiaci si sami zdvihnutím ruky regulujú zastavenie nahrávky a jej opätovné spustenie. Avšak ak nahrávku zastavujú stále iba určití žiaci, môžu sa cítiť zahanbene pred spolužiakmi, že práve oni opäť nerozumeli. V tomto prípade môžeme napríklad požiadať žiakov, aby pri počúvaní nahrávky zavreli oči. Ak zdvihnú ruku, spolužiaci nevedia, kto nahrávku zastavil.

Je známe, že žiaci ťažšie rozumejú nahrávke, ak ju iba počúvajú, bez vizuálneho kontaktu. Je pre nich jednoduchšie zároveň sledovať písaný text, pozerieť sa na obrázky, prípadne pozerieť video. Tak isto je to pri počúvaní dialógov, pri priamom kontakte pri rozhovore môžu sledovať mimiku a gestá človeka s ktorým komunikujú, prostredie v ktorom sa komunikuje, a to všetko im napomáha k všeobecnému porozumeniu počutého.

V tejto kapitole uvádzame niekoľko aktivít zameraných na rozvíjanie počúvania s porozumením na hodinách ruského jazyka ako druhého cudzieho jazyka v základnej škole. Nie však izolovane, ale spolu s ďalšími komunikačnými zručnosťami, ktorými sú čítanie s porozumením, písomný a ústny prejav. Aktivity sú zámerne jednoduché, vhodné i pre úplných začiatočníkov, aby žiakov neodradzovali svojou náročnosťou, ale motivovali k vnímaniu tejto zručnosti ako obľúbenej. Aktivity sú z predazbukového, azbukového i poazbukového obdobia. Využitie sú pri nich rôzne zdroje z internetu, pri ktorých však treba opatrne vyberať či sú obsahovo vhodné, prípadne či je ich kvalita zvuku dostačujúca, či neobsahujú postranné rušivé zvuky a podobne. V práci sú využité ale i nahrávky z učebníc ruského jazyka používaných v základnej škole. Konkrétne sa jedná o učebnice ruského jazyka pre 5. a 6. ročník základných škôl autoriek E. Kováčikovej a V. Glendovej. K učebniciam má učiteľ k dispozícii CD s veľmi kvalitnými nahrávkami pri ktorých učiteľ nemusí riešiť a posudzovať vhodnosť ich obsahu. K nahrávkam sú však v učebniciach iba limitované počty zadaní, väčšinou iba jedno. Ale potenciál nahrávok je oveľa väčší, preto som sa rozhodla k niektorým z nich vytvoriť vlastné zadania, úlohy a pracovné listy.

3.1 Aktivita č.1

Názov nahrávky	Цвета
Téma	Základné farby
Komunikačné zručnosti	- počúvanie s porozumením
Spôsobilosť	- vybrať si z ponúkaných možností
Slovná zásoba	- základné farby – biela, čierna, červená, žltá, modrá, zelená
Ročník	šiesty
Úroveň	A 1.1
Ciele	- rozvíjať počúvanie s porozumením - rozvíjať ústny prejav - zopakovať slovnú zásobu 1. a 2. lekcie - naučiť žiakov pomenovať šesť základných farieb - naučiť správnu výslovnosť
Učebnica	- Kováčiková E., Glendová V. - Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ - 1., 2. lekcia - predzabukové obdobie
Zdroj nahrávky	http://www.russian-language-online.com/priznak/cveta.html
Druh nahrávky	- slovná zásoba, farby
Dĺžka nahrávky	- individuálne, podľa skupiny
Úlohy	- vybrať z možností - vyfarbiť obrázky podľa počutého - priradiť obrázky
Forma práce	- frontálna - individuálna
Medzipredmetové vzťahy	- výtvarná výchova - geografia
Pomôcky	- počítač s prístupom na Internet - interaktívna tabuľa / plátno a dataprojektor - reproduktory - pracovný list pre učiteľa - Что это? (vid' Príloha 1) - pracovný list pre žiakov - Kartičky s farbami (vid' Príloha 2) - pracovný list pre žiakov – Vlajky (vid' Príloha 3) - pracovný list pre učiteľa – Vlajky / správne odpovede (vid' Príloha 4) - nožnice - farebné pastelky

Pred počúvaním nahrávky

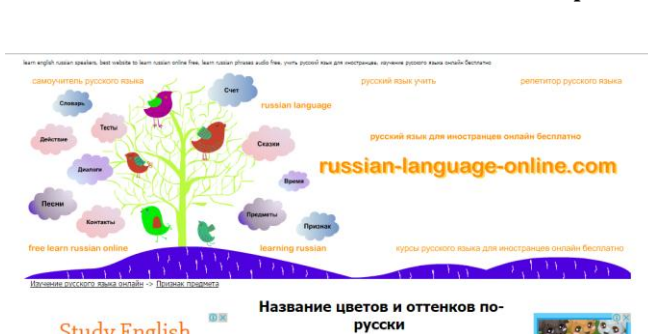
Na interaktívnej tabuli, prípadne na plátne učiteľ otvorí pracovný list, Príloha 1, kde sa nachádzajú predmety, ktoré sa žiaci učili v 1. a 2. kapitole. Učiteľ vyzve žiakov, aby pomenovali jednotlivé obrázky. Žiaci by mali túto slovnú zásobu už dobre ovládať.

Riešenie: портфель, пенал, карандаш, мяч, диван, шарф.

Vybratých je 6 predmetov, každý inej farby, pretože ideme žiakov učiť novú slovnú zásobu - šesť základných farieb: biela, žltá, červená, modrá, zelená, čierna. Učiteľ vysloví farbu a konkrétny obrázok. Žiaci slovká zopakujú.

Počas počúvania nahrávky

Učiteľ vypne dataprojektor a na počítači si otvorí stránku <http://www.russian-language-online.com/priznak/cveta.html> (Obrázok 1). Na tejto stránke sa nachádzajú obrázky 12 farieb (Obrázok 2), my však budeme využívať iba 6, ktoré chceme žiakov naučiť. Kliknutím na konkrétnu farbu sa spustí nahrávka s názvom farby.

Obrázok 1 Stránka

Prameň: <http://www.russian-language-online.com/priznak/cveta.html>

Obrázok 2 Farby

Prameň: <http://www.russian-language-online.com/priznak/cveta.html>

Žiakom rozdáme pracovný list Príloha 2 a požiadame ich, aby si kartičky s farbami nastrihali. V tejto fáze môže učiteľ postupovať rôzne. Napríklad klikne na jednu ľubovoľnú farbu, slovo sa vysloví a úlohou žiakov je zdvihnúť kartičku s farbou, ktorá bola vyslovená. Prípadne, učiteľ zo 6 farieb pustí po sebe nahrávky piatich a úlohou žiakov je zdvihnúť tú kartičku, ktorej farby učiteľ nepustil nahrávku. Ďalšou variáciou môže byť pustenie všetkých šiestich farieb po sebe a žiaci majú kartičky uložiť v tom poradí, ako ich počuli. Opakujeme, kým žiaci nenadobudnú istotu v názvoch farieb.

V ďalšej časti rozdáme žiakom pracovný list s vlajkami a obrázkami rôznych krajín Príloha 3. Vysvetlíme žiakom, že budeme púšťať vždy tri nahrávky farieb pre 5 vlajok. Farby každej vlajky môžeme žiakom pustiť trikrát, niekedy stačí i dvakrát, v závislosti od žiakov v skupine. Úlohou žiakov je vypočúť si nahrávku troch farieb a vyfarbiť vlajky tak, v akom poradí sú farby vyslovené. Učiteľ kliká na názvy farieb nasledovne:

Vlajka č. 1 – красный, жёлтый, красный

Vlajka č. 2 – синий, белый, красный

Vlajka č. 3 – зелёный, белый, красный

Vlajka č. 4 – белый, синий, красный

Vlajka č. 5 – чёрный, красный, жёлтый

Po prehraní všetkých nahrávok farieb si žiaci môžu vo dvojiciach skontrolovať, či vlajky vyfarbili správne, viď Príloha 4.

Po počúvaní nahrávky

Na Pracovnom liste s vlajkami sa nachádzajú obrázky, s typickými symbolmi, pamiatkami z jednotlivých krajín. Požiadame žiakov, aby správne priradili obrázky k vlajke.

Riešenie:

Vlajka č. 1 – Španielsko

Vlajka č. 2 – Francúzsko

Vlajka č. 3 – Taliansko

Vlajka č. 4 – Rusko

Vlajka č. 5 - Nemecko

Správne riešenie sa nachádza v Prílohe 4.

Odporúčania pre prax

V predazbukovom období je v metodickej príručke od autoriek učebnice Ruský jazyk pre 5. ročník základnej školy Kováčikovej E. a Glendovej V. (1997) odporúčané, aby v predazbukovom období, s výnimkou prvej vyučovacej hodiny, učiteľ vyslovoval sám, „aby mali žiaci možnosť odzerať pohyb jeho rečových orgánov a napodobňovať jeho artikuláciu“. Túto aktivitu sme vybrali na konci predazbukového obdobia, aby žiaci začali počúvať a učili sa prozumiť počutému. Túto aktivitu je možné využiť i v azbukovom období, na rozšírenie slovnej zásoby ďalších farieb, s tým, že žiaci si môžu precvičovať i písanie slov.

V tejto aktivite sme ako zdroj využili webovú stránku www.russian-language-online.com. Na tejto stránke nájdeme ďalšie využiteľné nahrávky na hodiny ruského jazyka. Sú to napríklad: čísla do 20; názvy zeleniny, ovocia, zvierat, jedla; dve jednoduché pesničky – С добрим утром, a ruskú azbuku; časovanie sloviess - болеть, верить, видеть, говорить, делать, думать, ехать, зарабатывать, знать, идти, искать, надеяться, писать, покупать, продавать, смотреть, стоять, хотеть; šesťnásť dialógov v rôznych komunikačných situáciách; dni v týždni, mesiace, ročné obdobia a vyjadrenie času; ruskú ľudovú rozprávku Курочка Ряба; test na preverenie slovnej zásoby.

3.2 Aktivita č.2

Názov nahrávky	Что было на обед?
Téma	Dni v týždni, jedlo
Komunikačné zručnosti	- počúvanie s porozumením - písomný prejav
Spôsobilosť	- vypočúť si a podať informácie - vybrať si z ponúkaných možností
Slovná zásoba	- jedlo - dni v týždni
Ročník	siedmy
Úroveň	A 1.1
Ciele	- rozvíjať počúvanie s porozumením - rozvíjať písomný prejav - rozvíjať ústny prejav - utvrdiť si slovnú zásobu – Dni v týždni - zopakovať a doplniť slovnú zásobu - Jedlo - naučiť správnu výslovnosť
Učebnica	- Kováčiková E., Glendová V. - Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ - 15. lekcja - poazbukové obdobie
Zdroj nahrávky	- Kováčiková E., Glendová V. - Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ - strana 62, cvičenie 6
Druh nahrávky	- básnička
Dĺžka nahrávky	42 sekúnd
Forma práce	- frontálna - individuálna

Úlohy	<ul style="list-style-type: none"> - priradiť obrázok k slovu - vybrať z viacerých možností - doplniť
Medzipredmetové vzťahy	- literatúra
Pomôcky	<ul style="list-style-type: none"> - prehrávač CD - interaktívna tabuľa / plátno a dataprojektor - pracovný list pre učiteľa Jedlá (vid' príloha 5) - pracovný list pre žiakov Jedlá - slovná zásoba (vid' príloha 6) - pracovný list Jedlá – spájanie / správne odpovede (vid' príloha 7) - pracovný list Jedlá – krúžkovanie / správne odpovede (vid' príloha 8) - pracovný list pre žiakov Что было на обед? (vid' príloha 9) - pracovný list pre žiakov Что было на обед? / správne odpovede (vid' príloha 10)

Pred počúvaním nahrávky

Učiteľ na interaktívnej tabuli / plátne zobrazí Pracovný list 5 obrázky s jedlami. Požiada žiakov, aby pomenovali obrázky, ktoré vedia. Rozdáme každému žiakovi Pracovný list 6, kde sa nachádzajú tie isté obrázky a pod mini slovká. Ich úlohou je správne priradiť slovko k obrázku. Žiaci si odpovede spolu kontrolujú vo dvojiciach, môžeme aj frontálne, učiteľ zobrazí správne riešenie na interaktívnej tabuli.

Variáciou tejto aktivity môže byť, učiteľ nerozdá pracovný list každému žiakovi, otvorí ho iba na IT tabuli a žiaci budú chodiť slovká s obrázkami spájať pri tabuľu.

Počas počúvania nahrávky

Pustíme žiakom nahrávku básničky prvýkrát. Po vypočutí sa ich spýtame, o čom bola báseň, čo si z nej pamätajú. Žiaci by mali reagovať, že počuli dni v týždni, čo bola pre nich v tejto lekcii nová slovná zásoba. Niektorí si zapamätajú i osoby, jedlá.

Pred pustením nahrávky druhýkrát požiadame žiakov, aby sa vrátili k pracovnému listu 6. Ich úlohou bude zakrúžkovať tie jedlá, ktoré v nahrávke budú počuť.

Riešenie:

Žiaci zakrúžkujú obrázky nasledovných jedál: мясо, каша, картошка, гусь, кости, рыба, щи, соус, овощи, утка. Vid' príloha 8. Riešenie úlohy si skontrolujeme frontálne na IT tabuli, žiakov vyvoláme zakrúžkovať obrázky.

Pred tretím pustením nahrávky rozdáme žiakom nový pracovný list Príloha 9, kde ešte pred počúvaním je ich úlohou do obdĺžnikov dopísať dni v týždni. Žiaci si precvičia písanie tejto slovnej zásoby. Opäť pustíme nahrávku a ich úlohou bude teraz konkrétne jedlá priradiť k správnej dňu v týždni. Správne riešenie sa nachádza v Prílohe 10.

Po počúvaní nahrávky

Požiadame žiakov, aby si otvorili učebnicu ruského jazyka na strane 62, kde sa v cvičení 6 nachádza báseň, ktorú žiaci počúvali. Spoločne si ju prečítajú. Na domácu úlohu sa báseň môžu naučiť naspamäť.

Odporúčania pre prax

Na túto aktivitu sme vybrali nahrávku, ktorá sa nachádza na CD k používanej učebnici ruského jazyka pre 5. ročník. Nahrávka sa nachádza na CD pod číslom 13 a básne sa začínajú na 02:51. V učebnici je zadanie iba na prečítanie tejto básne a v nahrávke odporúčanie na naučenie sa jej naspamäť. Avšak potenciál tejto nahrávky je oveľa väčší, preto sme sa rozhodli vytvoriť horeuvedené aktivity.

Pri použití obrázkov *гусь* a *утка* sme podľa predlohy v knihe chceli dať obrázky upečeného mäsa, ktoré však žiaci nemajú šancu rozlíšiť, preto sme k nim pridali i malé obrázky týchto dvoch živých zvierat.

3.3 Aktivita č.3

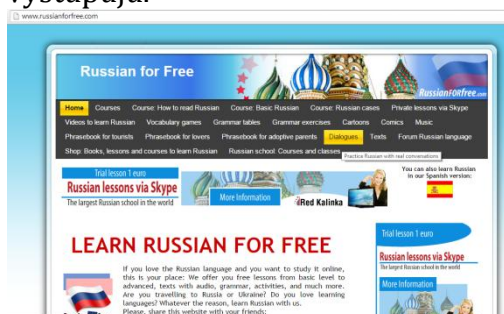
Názov nahrávky	Свободное время
Téma	Voľnočasové aktivity
Komunikačné zručnosti	- počúvanie s porozumením - písomný prejav - ústny prejav
Spôsobilosť	- predstaviť svoje záľuby - vypočúť si a podať informácie - vybrať si z ponúkaných možností
Slovná zásoba	- voľnočasové aktivity - dni v týždni, pracovné dni, víkend
Ročník	ôsmy
Úroveň	A 1.2
Ciele	- rozvíjať počúvanie s porozumením - rozvíjať písomný prejav - rozvíjať ústny prejav - utvrdiť si slovnú zásobu – voľnočasové aktivity - zopakovať a slovnú zásobu – pracovné dni, víkend - precvičiť správnu výslovnosť
Učebnica	- Kováčiková E., Glendová V. - Ruský jazyk pre 6. ročník ZŠ - 2. lekcija, strana 16, cvičenie 7 - poazbukové obdobie
Zdroj nahrávky	http://www.russianforfree.com/dialogues-in-russian-beginner-free-time.php
Druh nahrávky	- dialóg
Dĺžka nahrávky	1 minúta, 44 sekúnd
Forma práce	- frontálna - individuálna
Úlohy	- uhádnuť názov - identifikovať osoby - vyhľadať a opraviť chyby
Pomôcky	- počítač s prístupom na Internet - interaktívna tabuľa / plátno a dataprojektor - reproduktory - pracovný list pre žiakov Свободное время (Príloha 11) - pracovný list pre učiteľa Свободное время / správne

Pred počúvaním nahrávky

Vybratou nahrávkou z Internetu by sme chceli nadviazať na cvičenie z učebnice ruského jazyka pre 6. ročník, ktoré sa nachádza na str. 16. Úlohou žiakov je vo dvojiciach rozprávať, čo radi robia vo voľnom čase. K dispozícii sú vzory viet, ktoré môžu používať. Predpokladaný čas potrebný na túto aktivitu je 10 minút.

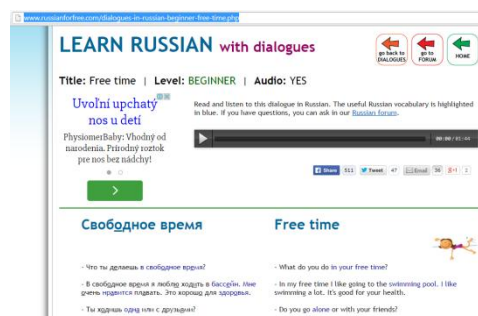
Počas počúvania nahrávky

Použitá internetová nahrávka dialógu sa nachádza na webovej stránke <http://www.russianforfree.com/dialogues-in-russian-beginner-free-time.php> (Obrázok 3, Obrázok 4). Žiakom prehráme nahrávku prvýkrát. Požiadame ich, aby skúsili uhádnuť názov dialógu. Nahrávka v úvode obsahuje tento názov, preto musí učiteľ pustiť žiakom dialóg prvýkrát až od 7. sekundy. Spýtame sa žiakov aj na osoby, ktoré v dialógu vystupujú.

Obrázok 3 Webová stránka

Prameň: <http://www.russianforfree.com/>

Obrázok 4 Nahrávka dialógu

Prameň: <http://www.russianforfree.com/dialogues-in-russian-beginner-free-time.php>

Pred druhým počúvaním požiadame žiakov, aby si zapisovali slová, ktoré postrehli. Nie vety, iba slová. Po vypočutí nahrávky žiaci hovoria slová, ktoré postrehli a vzájomne sa dopĺňajú. Požiadame ich, aby zreprodukovali informácie, ktoré si zapamätali.

Pred tretím počúvaním dáme žiakom pracovný list Príloha 11, kde sa nachádza text nahrávky. Text obsahuje niekoľko nepravdivých informácií. Úlohou žiakov je počiar knuť chyby a opraviť ich. V tejto časti bude potrebné pustiť nahrávku dvakrát. Žiaci si kontrolujú svoje odpovede vo dvojiciach, potom frontálne. Riešenie sa nachádza v Prílohe 12.

Po počúvaní nahrávky

Žiakom zadáme na domácu úlohu, aby krátkymi vetami napísali, čo oni robia vo svojom voľnom čase. Požiadame ich, aby napísali aktivity, ktoré robia cez týždeň a cez víkend.

Odporúčania pre prax

Táto aktivita sa pri šikovnejších žiakoch dá použiť aj v siedmom ročníku, pri práci s učebnicou ruského jazyka pre 5. ročník v 14. a 15. lekcii.

V tejto aktivite sme ako zdroj nahrávky použili webovú stránku <http://www.russianforfree.com/>. Ukážka bola z kategórie Dialógy, kde sa 5 dialógov pre začiatočníkov na tému Мой лучший друг, Обычный день, Свободное время, Откуда ты?, Пиво, пожалуйста. Okrem toho je tam ďalších desať dialógov vyšších

úrovni. Na tejto stránke sú 4 audionahrávky textov pre začiatočníkov na témy Русский медведь, Самый холодный город на Земле, Санкт-Петербург, Русская баня. Ďalej tu môže učiteľ nájsť a využiť gramatické tabuľky, gramatické cvičenia, hry na slovnú zásobu, komiksy, frázy, hudbu a podobne.

3.4 Aktivita č.4

Názov nahrávky	Теремок
Téma	Ruská ľudová rozprávka
Komunikačné zručnosti	- počúvanie s porozumením - ústny prejav
Spôsobilosť	- porozprávať niečo - vypočúť si a podať informácie - vybrať si z ponúkaných možností
Slovná zásoba	- zvieratá
Ročník	šiesty
Úroveň	A 1.1
Ciele	- rozvíjať počúvanie s porozumením - rozvíjať písomný prejav - rozvíjať ústny prejav - osvojiť si slovnú zásobu – zvieratká - precvičiť správnu výslovnosť
Učebnica	- Kováčiková E., Glendová V. - Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ - 9. lekcia, strana 35, 37 - azbukové obdobie
Zdroj nahrávky	https://www.youtube.com/watch?v=R-EcaNvH6eo
Druh nahrávky	- rozprávka
Dĺžka nahrávky	6 minút, 13 sekúnd
Forma práce	- frontálna - individuálna
Ulohy	- priradiť obrázok k slovu - zoradiť do správneho poradia
Medzipredmetové vzťahy	- literatúra - biológia
Pomôcky	- počítač s prístupom na Internet - interaktívna tabuľa / plátno a dataprojektor - reproduktory - pracovný list pre učiteľa Теремок (Príloha 13) - pracovný list pre žiakov Zvieratká (Príloha 14) - pracovný list pre učiteľa Zvieratká / správne odpovede (Príloha 15) - pracovný list pre žiakov Rozprávka Теремок (Príloha 16) - pracovný list pre žiakov Rozprávka Теремок / správne odpovede (Príloha 17) - nožnice

Pred počúvaním nahrávky

Na interaktívnej tabuli / plátne ukážeme žiakom obrázok (viď Príloha 13). Požiadame žiakov, aby pomenovali všetko, čo vidia na obrázku. Povieme im, že idú počúvať ruskú ľudovú rozprávku. Môžu skúšať hádať o čom bude, aká to je rozprávka, či máme podobnú rozprávku v slovenčine a podobne.

Po úvodnom rozhovore rozdáme žiakom pracovný list Príloha 14. Na pracovnom liste sa v strede nachádzajú obrázky zvieratiek. V hornej časti majú názvy zvieratiek, požiadame ich aby správne priradili obrázok a slovíčko. V dolnej časti máme mená zvieratiek z rozprávky. Povieme žiakom, aby si skúsili tipnúť, ktorému zvieratku patrí ktoré meno.

Počas počúvania nahrávky

Učiteľ si otvorí na počítači internetovú stránku youtube, kde sa nachádza video rozprávky **Теремок** <https://www.youtube.com/watch?v=R-EcaNvH6eo> . Žiakom pustíme iba audio, bez obrazu. Žiaci si popri prvom počúvaní rozprávky kontrolujú, či priradili správne mená ku zvieratkám. Žiaci skúsia preložiť tie mená a aj ich vysvetliť, prečo sa tak volajú.

Riešenie:

мышка – норышка
лягушка – квакушка
зайчик – побегайчик
лиси́чка – сестри́чка
волк – серый бочок
медведь косопы́й

Pustíme žiakom nahrávku druhýkrát a ich úlohou je očíslovať zvieratká v tom poradí, v akom prichádzajú do domčeku. Správne riešenie je v Prílohe 15.

Tretíkrát púšťame žiakom nahrávku ako video. Žiaci sledujú rozprávku. Učiteľ môže video zastaviť a pýtať sa žiakov, čo bude nasledovať, prípadne opakovať niektoré repliky.

Po počúvaní nahrávky

Žiaci dostanú pracovný list s obrázkami z rozprávky Príloha 16, ktorý nastrihajú a uložia obrázky do správneho poradia. Túto aktivitu žiaci robia vo dvojiciach.

Odporúčania pre prax

Čo sa týka pracovného listu Príloha 14, zvieratká sú na obrázku rôzne poprehadzované, aby sa vopred nedalo zistiť poradie, v ktorom vystupujú v rozprávke. Túto aktivitu sme vybrali v azbukovom období, preto sa nevenujeme celému textu rozprávky. Aktivitu môžeme použiť vo vyššom ročníku v poazbukovom období, napríklad pri 9. lekcii Мы любим природу v učebnici pre 6. ročník. Vtedy je možné aktivitu doplniť textom rozprávky. Text rozstriháme na časti a úlohou žiakov je zložiť príbeh. Taktiež môžeme žiakov rozdeliť do skupín po 6 a skúsiť zahrať divadielko.

3.5 Aktivita č. 5

Názov nahrávky	Ahojte!
Téma	Poskytnutie informácií
Komunikačné zručnosti	- počúvanie s porozumením

	<ul style="list-style-type: none"> - ústny prejav - písomný prejav
Spôsobilosť	<ul style="list-style-type: none"> - porozprávať niečo - vypočítať si a podať informácie - vybrať si z ponúkaných možností
Slovná zásoba	<ul style="list-style-type: none"> - predstavenie sa - voľnočasové aktivity - školské predmety - dni v týždni - číslovky
Ročník	siedmy
Úroveň	A 1.1
Ciele	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať počúvanie s porozumením - rozvíjať písomný prejav - rozvíjať ústny prejav - zopakovať slovnú zásobu 12. – 16. lekcie - precvičiť správnu výslovnosť
Učebnica	<ul style="list-style-type: none"> - Kováčiková E., Glendová V. - Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ - 12. – 16. lekcia - poazbukové obdobie
Zdroj nahrávky	Vlastné nahrávky žiakov z programu Audacity
Druh nahrávky	- rozprávanie
Dĺžka nahrávky	- individuálna
Forma práce	<ul style="list-style-type: none"> - frontálna - individuálna
Úlohy	<ul style="list-style-type: none"> - tvorenie otázok - podanie informácií
Pomôcky	<ul style="list-style-type: none"> - počítač s prístupom na Internet - interaktívna tabuľa / plátno a dataprojektor - reproduktory - slúchadlá s mikrofónom pre každého žiaka - pracovný list pre učiteľa Otázky (Príloha 18) - pracovný list pre žiakov Odpoveďový hárok (Príloha 19)

Pred počúvaním nahrávky

Aktivitu začneme obrázkami vid' Príloha 18, ktorú ukážeme žiakom na interaktívnej tabuli, prípadne na plátne. Žiaci majú najskôr pomenovať, čo vidia na obrázkoch. Potom ich vedieme k tomu, aby vytvorili ku každému obrázku otázku, na ktorú by museli odpovedať. Okrem prvého obrázka, ktorý predstavuje iba pozdrav.

Možné riešenie:

Привёт!

Как тебя зовут?

Сколько тебе лет?

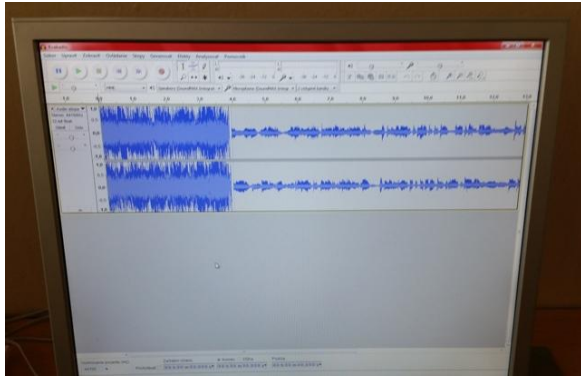
Где ты живёшь?

Какой сегодня день? / Какой твой любимый день?

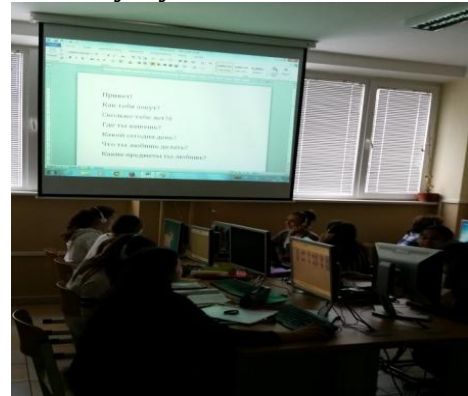
Что ты любишь делать?

Какие предметы ты любишь?

V ďalšej fáze predstavíme žiakom program Audacity (Obrázok 5), ktorý použijú na nahrávanie sa. V tomto programe si vieme vystrihnúť neželané časti, pretože a podobne. Vysvetlíme žiakom, že každý vytvorí nahrávku, ktorú uložia do súboru do počítača a kde nahrajú informácie o sebe. Sú to vlastne odpovede na otázky, ktoré sme v úvode vytvorili. Pre plynulú prácu je lepšie, ak žiaci vidia otázky na interaktívnej tabuli, alebo na plátne (Obrázok 6). Žiaci nahrávajú iba svoje rozprávanie. Nerobia to spôsobom otázka-odpoveď, iba rozprávanie na základe záchytných bodov.

Obrázok 5 Audacity
Prameň: Foto, Krajčíková A., 2014

Obrázok 6 Práca s Audacity
Prameň: Foto, Krajčíková A., 2014

Počas počúvania

Žiakom rozdáme pracovný list Príloha 19, do ktorého si budú zapisovať údaje z nahrávok svojich spolužiakov. Pracovný list je vytvorený tak, že sa do neho zapisujú údaje iba o štyroch spolužiakoch, nie o všetkých. Každému žiakovi môže učiteľ určiť, o ktorom spolužiakovi bude počúvať údaje, alebo ich môžeme nechať ťahať lístočky s menami. Na jednom lístočku sú napísané štyri mená, žiak si vytiahne lístoček a nepovie zvyšným spolužiakom, koho má.

Po počúvaní

Po vyplnení dotazníkov necháme žiakov, aby si vybrali zo zápiskov informácie o dvoch a prerozprávali ich.

Odporúčania pre prax

Táto aktivita bude v porovnaní s predchádzajúcimi odlišná. Žiaci budú počúvať nahrávky, ale nie prevzaté z nejakého zdroja. Budú počúvať samých seba. Prostredníctvom nahrávok podávajú informácie o sebe spolužiakom. Sú to všetko otázky a vety, ktoré by mali už ovládať. Táto aktivita slúži na zopakovanie užitočných fráz a slovnej zásoby. Na túto aktivitu treba dve vyučovacie hodiny. Prvá na oboznámenie sa s tematikou aktivity a na vytváranie vlastných nahrávok. Druhá hodina slúži na púšťanie nahrávok žiakov, zapisovanie informácií do pripravených dotazníkov a ústnom podaní. Táto aktivita je časovo náročná, ale pre žiakov veľmi zábavná. Najviac sa zabávajú na svojich hlasoch, keď sa počujú. Tým, že sa počujú, vedia porovnať prízvuk, celkový dojem z reči, vedia porovnať, kde robili chyby.

ZÁVER

Cieľom každého učiteľa je dosiahnuť u svojich žiakov záujem o svoj vyučovací predmet. Pri každom vyučovacom predmete je dôležitá motivácia žiakov. Nie je tomu inak ani pri výučbe cudzích jazykov. Preto využívanie moderných metód a foriem práce a využívanie moderných informačno - komunikačných technológií umožňuje lepšie rozvíjať všetky komunikačné zručnosti žiakov.

Cieľom tejto práce bolo opísať a priblížiť prácu na hodinách ruského jazyka ako druhého cudzieho jazyka v základnej škole. Aktivity opísané v práci sú zamerané na rozvíjanie jednej z komunikačných zručností, konkrétne počúvania s porozumením, ktorá je však úzko spätá s rozvíjaním i ďalších komunikačných zručností, ktorými sú čítanie s porozumením, ústny prejav a písomný prejav. Rozvíjať zručnosť počúvania s porozumením je dôležité začať čo najskôr a čo najčastejšie, pretože práve táto jazyková zručnosť robí žiakom najčastejšie problémy a nie je u nich obľúbená. Pri ruskom jazyku je o to dôležitejšie počúvať na vyučovacích hodinách, pretože pre žiakov nie je toľko príležitostí počuť tento jazyk na ulici, alebo v televízii.

Ponúknuté námety aktivít, ktoré možno využiť na vyučovacích hodinách ruského jazyka ako druhého cudzieho jazyka v základnej škole sú zostavované tak, aby boli priamo použiteľné na vyučovacích hodinách. V prílohe práce sú pracovné listy, ktoré si učiteľ môže vytlačiť, alebo použiť v potrebnej forme. Čo si každý učiteľ musí samozrejme zvážiť je s akou skupinou pracuje a prispôbiť tomu časové rozloženie aktivít, koľkokrát treba nahrávky žiakom pustiť, ktoré aktivity sú vhodné v ktorom ročníku a pod. Pri každej aktivite je uvedený i zdroj nahrávok. Pri nahrávkach, ktoré boli použité z internetu sa uvádzajú i ďalšie možnosti využitia týchto zdrojov. Snahou bolo poskytnúť učiteľom také námety na aktivity, ktoré korešpondujú s učebnicami používanými v základnej škole a to konkrétne učebnice Ruský jazyk pre 5. ročník základnej školy a Ruský jazyk pre 6. ročník základnej školy autoriek E. Kováčikovej a V. Glendovej.

Veríme, že aktivity ponúknuté v tejto práci poslúžia učiteľom ruského jazyka v základnej škole ako zdroj motivácie, inšpirácie a zábavy na vyučovacích hodinách so svojimi žiakmi. U nás sa tieto aktivity stretli s dobrým ohlasom. Práca môže byť užitočným zdrojom materiálov i z toho dôvodu, že učelia ruského jazyka majú na vyučovanie v základnej škole iba obmedzený výber učebných materiálov v porovnaní s možnosťami učiteľov anglického jazyka alebo nemeckého jazyka.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. BÉREŠOVÁ, J. 2009. Didaktika anglického jazyka. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. ISBN: 978-80-8052-330-5
2. DUCHOŇOVÁ, Z. 2014. Nové prístupy k vyučovaniu anglického jazyka v ZŠ a SŠ. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. ISBN: 978-80-565-0010-1
3. GLENDOVÁ, V., KOVÁČIKOVÁ, E. 2009. Ruský jazyk pre 5. ročník základných škôl. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava. ISBN: 978-80-10-01691-4
4. GLENDOVÁ, V., KOVÁČIKOVÁ, E. 1997. Ruský jazyk pre 6. ročník základných škôl. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava. ISBN: 80-08-02675-8
5. GLENDOVA, V., KOVAČIKOVA, E. 1997. Metodická príručka k učebnici Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ. Metodické centrum, Bratislava. ISBN: 80-88796-75-X
6. HARMER, J. 2012. The Practice of English Language Teaching. Pearson Education. Essex. ISBN: 978-1-4058-4772-8
7. KRAJČÍKOVÁ, A. 2014. Internet vo výučbe ruského jazyka v základnej škole. Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. 2014.
8. KRAJČÍKOVÁ, A. 2014. Rozvíjanie čítania s porozumením na hodinách ruského jazyka v základnej škole. Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. 2014.
9. KVAPIL, R., KOROĽOVÁ, A. 2012. Rozvoj komunikačnej kompetencie na hodinách ruského jazyka v základnej škole. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. 2012. ISBN: 978-80-8052-466-1
10. NEDOMOVÁ, Z., VLHOVÁ, K. 2009. Metodika výuky ruského jazyka na 2. stupni základných škôl a stredných školách z pohľadu pedagogickej praxe. Ostravská univerzita, Ostrava. 2010. ISBN: 978-80-7368-890-5
11. PROTASOVÁ, T., NAJFELDOVÁ, M., DIANOVSKÁ, M. 1987. Ruština pre najmenších. Slovenské pedagogické nakladateľstvo. Bratislava. 1987. ISBN: 067-532-87
12. Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. Štátny pedagogický ústav. Bratislava. 2006. ISBN: 80-85756-93-5

Internetové zdroje

13. Pedagogická dokumentácia z ruského jazyka úroveň A1 [online]. educj.sk, [cit. 1.10.2014]. Dostupné na www: <http://www.educj.sk/buxus/docs/RJ-A1.pdf>

Internetové zdroje a zdroje obrázkov jednotlivých aktivít

Aktivita č. 1

<http://www.russian-language-online.com/priznak/cveta.html>

<http://www.bagmaster.sk/upload/images-cache/367/600.jpg>

http://www.agsport.sk/4684-thickbox_default/peracnik-real-madrid-modry.jpg

<http://alegart.sk/media/catalog/product/cache/1/image/9df78eab33525d08d6e5fb8d27136e95/c/r/cr46104-1.jpg>
<http://www.konopne.sk/assets/images/catalogue/sk/item/large/sal-z-konope-a-bambusu-cervený.jpg>
<http://www.e-podnikatel.sk/image/cache/data/9503009500/RAL010-500x500.jpg>
http://www.najlepsinabytok.sk/uploads/images/product/eldorado_big_3.jpg.large.jpg
<http://www.galaxytour.sk/upload/taliansko/taliansko.jpg>
<http://www.last-minute-spanielsko.sk/wp-content/uploads/2010/05/spanielsko-01.jpg>
<http://www.mundo.cz/sites/default/files/images/rusko.jpg>
<http://img.ndsas.sk/europa/ilustracny/nemecko.png>
<http://www.trawell.sk/eiffel.jpg>

Aktivita č. 2

http://www.masodomov.sk/images/katalog/gurman/brezinska_klobasa.900.600.jpg
<http://queen-time.ru/media/how-to-make-cabbage-soup.jpg>
<http://plnielanu.zoznam.sk/pic/2/7/4/9/ovocie-je-zdrave--nic-267.jpg>
http://i.lidovky.cz/09/112/lnc460/GLU2f07e3_zelenina.jpg
<http://www.lipetskmedia.ru/image/2013/07/varenaya-kartoshka-recept.jpg>
<http://myltivarka.ru/wp-content/uploads/pshenka.jpg>
<http://e-rubtsovsk.ru/portal/images/stories/recepti/75.jpg>
<http://www.bulochnaya33.ru/images/stories/virtuemart/product/khleb-rzhanoy-500-g7.png>
http://img-fotki.yandex.ru/get/9061/981986.94/0_90e9e_681c9e87_orig
https://encrypted-tbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQrGU4KP5hOUD0sRg1_S7ZByaKgwHgw5MBElnwrLLOPQs-EvYR
http://elitedoggy.com/uploads/posts/2013-05/1369861079_kost.jpg
<http://polzavred.ru/wp-content/uploads/poleznie-svoistva-syra.jpg>
<http://gotovim-edim.ru/images/stories/eggs.jpg>
<http://www.vkysnoemenu.com/wp-content/uploads/2012/12/%D1%80%D0%BE%D0%B6%D0%B4%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B3%D1%83%D1%81%D1%8C.jpg>
http://honeygarden.ru/animals_and_birds/geese/goose.jpg
http://www.povarenok.ru/images/users/18_12_09/247072.jpg
http://www.hawaiilife.com/articles/wp-content/uploads/2012/06/white_duck.jpg
http://tlt.ru/uploads/2014/11/ae9b312c90af87a72146d282f7d58107_x1024.gif

Aktivita č. 3

<http://www.russianforfree.com/>
<http://www.russianforfree.com/dialogues-in-russian-beginner-free-time.php>

Aktivita č. 4

PROTASOVOVÁ, T., NAJFELDOVÁ, M., DIANOVSKÁ, M. 1987. Ruština pre najmenších. Slovenské pedagogické nakladateľstvo. Bratislava. 1987. ISBN: 067-532-87

http://skazki.kakras.ru/skazki_25.html
<https://www.youtube.com/watch?v=R-EcaNvH6eo>

Aktivita č. 5

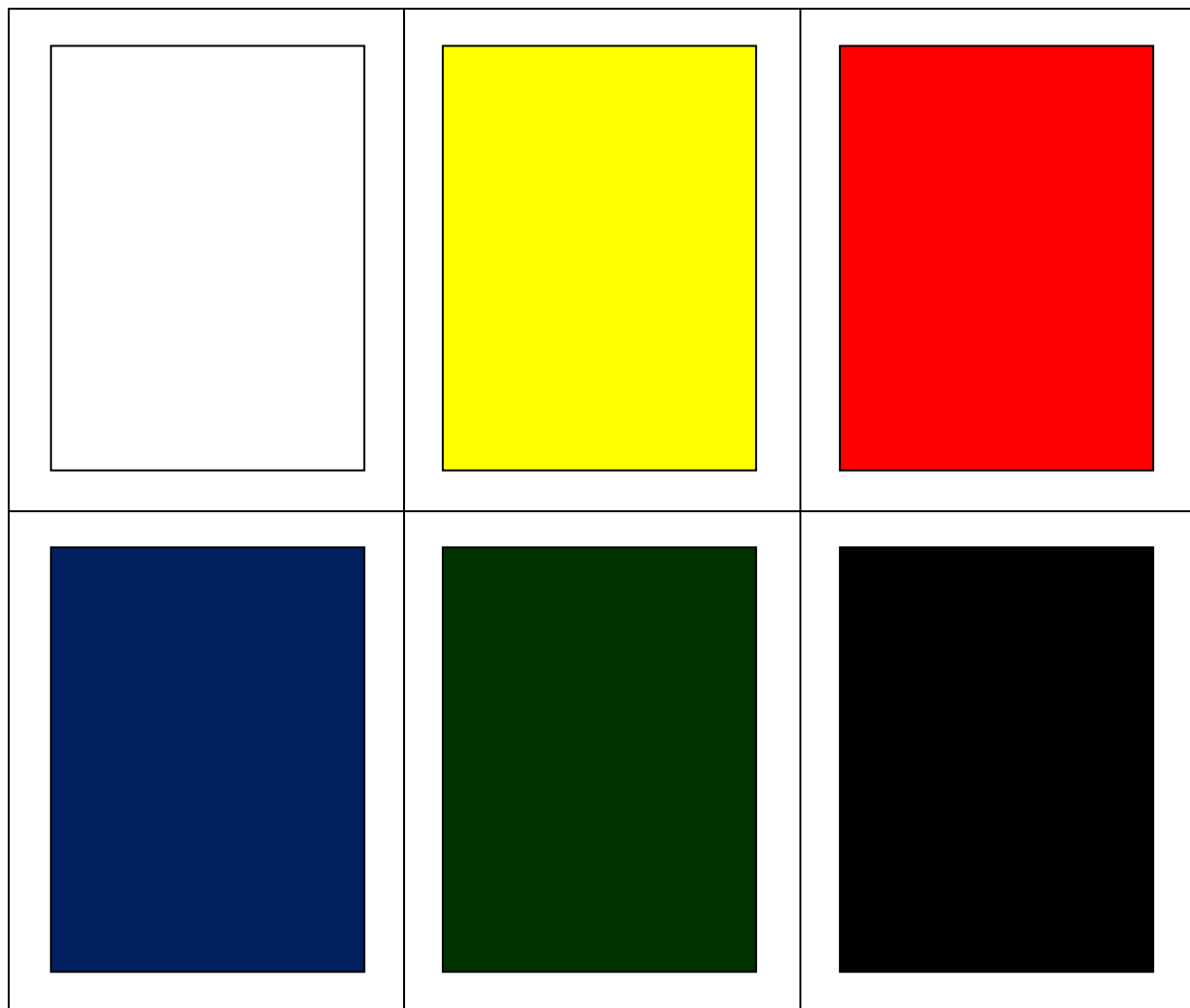
<http://2.bp.blogspot.com/-1hIA1zAjDY4/TsM0Jsyo LI/AAAAAAAAAGw/sp T8Yxg7RA/s1600/Smiley+Face+Waving.jpg>
<http://molodost35.ru/wp-content/uploads/2014/08/%D0%B8%D0%BC%D1%8F-%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0.jpg>
<http://avtoturistu.ru/uploads/images/e/1/2/c/3/799223b37c.jpg>
<https://encrypted-tbn3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTg0qrvyqozvNp9-P96-tdzKfyCtyroBPRPe6U63ES5-5gRzb18>
http://120igr.ru/img/onlain_igra.gif
<http://crosti.ru/patterns/00/06/5e/2320a16eed/%D0%AF%20%D0%BB%D1%8E%D0%B1%D0%BB%D1%8E%20%D0%A2%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D1%82%D1%8C-1.jpg>
<http://f.doctor.kz/news/016/326/5df88tz9ip.jpg>
<http://cdn.eteknix.com/wp-content/uploads/2014/06/tv-watching.png>
<http://мичуринск-наукograd.рф/sites/default/files/images/matematika.preview.jpeg>
<http://worldofscience.ru/images/met-geo-iss.jpg>
<http://vostok.r-u.org.ua/wp-content/uploads/2014/03/%D1%80%D1%83%D1%81%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%8F%D0%B7%D1%8B%D0%BA2.jpg>
http://4.bp.blogspot.com/vasoebUoKA8/ScX49XWrZrI/AAAAAAAAABWg/QDWooPePB8w/s320/IMG_4996.JPG

ZOZNAM PRÍLOH

- Príloha 1 Что это?
- Príloha 2 Kartičky s farbami
- Príloha 3 Vlajky
- Príloha 4 Vlajky / správne odpovede
- Príloha 5 Jedlá
- Príloha 6 Jedlá – slovná zásoba
- Príloha 7 Jedlá – spájanie / správne odpovede
- Príloha 8 Jedlá – krúžkovanie / správne odpovede
- Príloha 9 Что было на обед?
- Príloha 10 Что было на обед? / správne odpovede
- Príloha 11 Свободное время
- Príloha 12 Свободное время / správne odpovede
- Príloha 13 Теремок
- Príloha 14 Zvieratká
- Príloha 15 Zvieratká / správne odpovede
- Príloha 16 Rozprávka Теремок
- Príloha 17 Rozprávka Теремок / správne odpovede
- Príloha 18 Otázky
- Príloha 19 Odpoveďový hárok

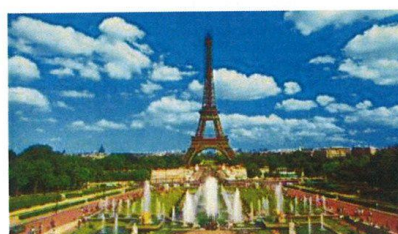
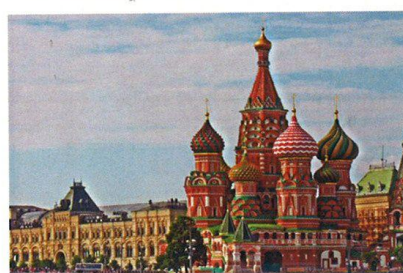
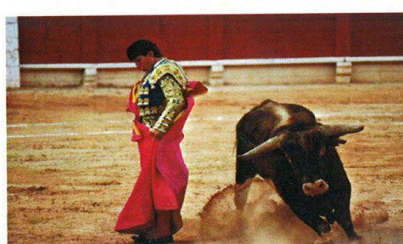
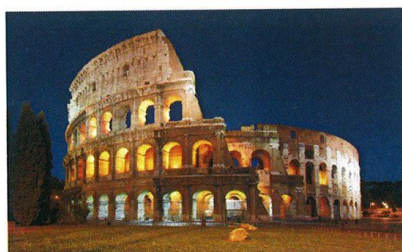
Príloha 2 Kartačky s farbami

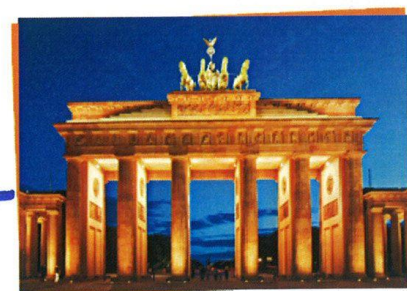
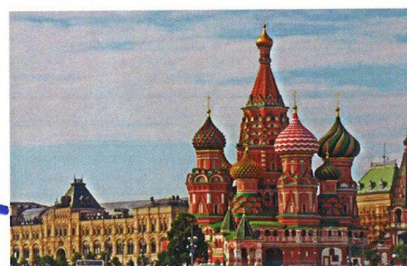
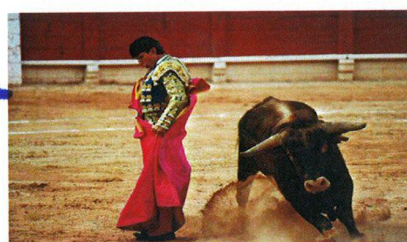
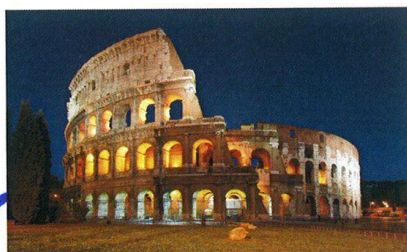
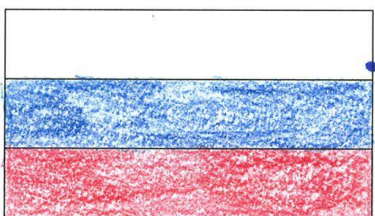
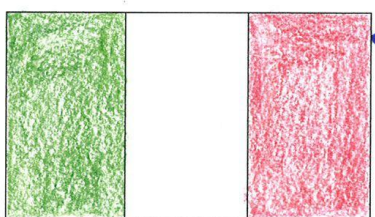
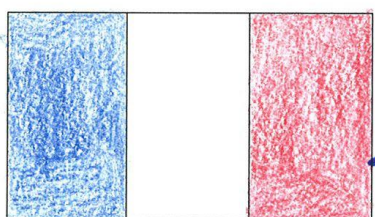
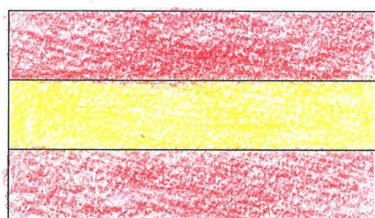
Príloha 3 Vlajky

--	--	--

--	--	--

Príloha 4 Vlajky / správne odpovede

Príloha 5 Jedlá

Что это? Соедините картинки и слова.

Что это? Соедините картинки и слова.

Príloha 8 Jedlá – krúžkovanie / správne odpovede

Priloha 9 Что было на обед?

Priloha 10 Что было на обед? / správne odpovede

Понедельник (1) Вторник (2) Среда (3) Четверг (4)

Пятница (5) Суббота (6) Воскресенье (7)

The image shows a matching exercise. At the top, there are four boxes representing days of the week: Monday (Понедельник), Tuesday (Вторник), Wednesday (Среда), and Thursday (Четверг). Below these are seven food images: a bowl of soup, a plate of fish with vegetables, a plate of vegetables, a roasted chicken, three chicken legs, a bowl of soup, a plate of meat, a bowl of potatoes, and a bowl of soup. At the bottom, there are three boxes representing days of the week: Friday (Пятница), Saturday (Суббота), and Sunday (Воскресенье). Each box has a number in a circle above it: 1 for Monday, 2 for Tuesday, 3 for Wednesday, 4 for Thursday, 5 for Friday, 6 for Saturday, and 7 for Sunday. A blue line connects the number 1 in the Monday box to the number 2 in the first food image box.

Свободное время

- Что ты делаешь в свободное время?

- В свободное время я люблю играть в теннис. Мне очень нравится футбол. Это хорошо для меня.

- Ты ходишь одна или с друзьями?

- Мои друзья любят плавать. Поэтому обычно я хожу одна.

- А что ты любишь делать по выходным?

- В выходные я люблю долго сидеть, потому что на неделе я всегда встаю очень рано. Ещё мне нравится ходить в кино клуб. В среду я встречаюсь с друзьями и мы идём на дискотеку.

- А что ты любишь делать в неделю?

- В неделю я люблю отдыхать. Мне нравится смотреть телевизор или читать книгу. Ещё я очень люблю цирк и кино. Неделя – это идеальный день, чтобы пойти в цирк.

Свободное время

- Что ты делаешь в свободное время?

- В свободное время я люблю играть в теннис. Мне очень нравится футбол. Это хорошо для меня.

- В свободное время я люблю ходить в бассейн. Мне очень нравится плавать. Это хорошо для здоровья.

- Ты ходишь одна или с друзьями?

- Мои друзья // любят плавать. Поэтому обычно я хожу одна.

- Мои друзья не любят плавать. Поэтому обычно я хожу одна.

- А что ты любишь делать по выходным?

- В выходные я люблю долго сидеть, потому что на неделе я всегда встаю очень рано. Ещё мне нравится ходить в кинó клуб. В среду я встречаюсь с друзьями и мы идём на дискотеку.

- В выходные я люблю долго поспать, потому что на неделе я всегда встаю очень рано. Ещё мне нравится ходить в фитнес клуб. В субботу я встречаюсь с друзьями и мы идём на дискотеку.

- А что ты любишь делать в неделю?

- А что ты любишь делать в воскресенье?

- В неделю я люблю отдыхать. Мне нравится смотреть телевизор или читать книгу. Ещё я очень люблю цирк и кино. Неделя – это идеальный день, чтобы пойти в цирк.

- В воскресенье я люблю отдыхать. Мне нравится смотреть телевизор или читать книгу. Ещё я очень люблю театр и кино. Воскресенье – это идеальный день, чтобы пойти в кинó.

мы́шка

лиси́чка

медве́дь

волк

лягу́шка

за́йчик

косола́пый

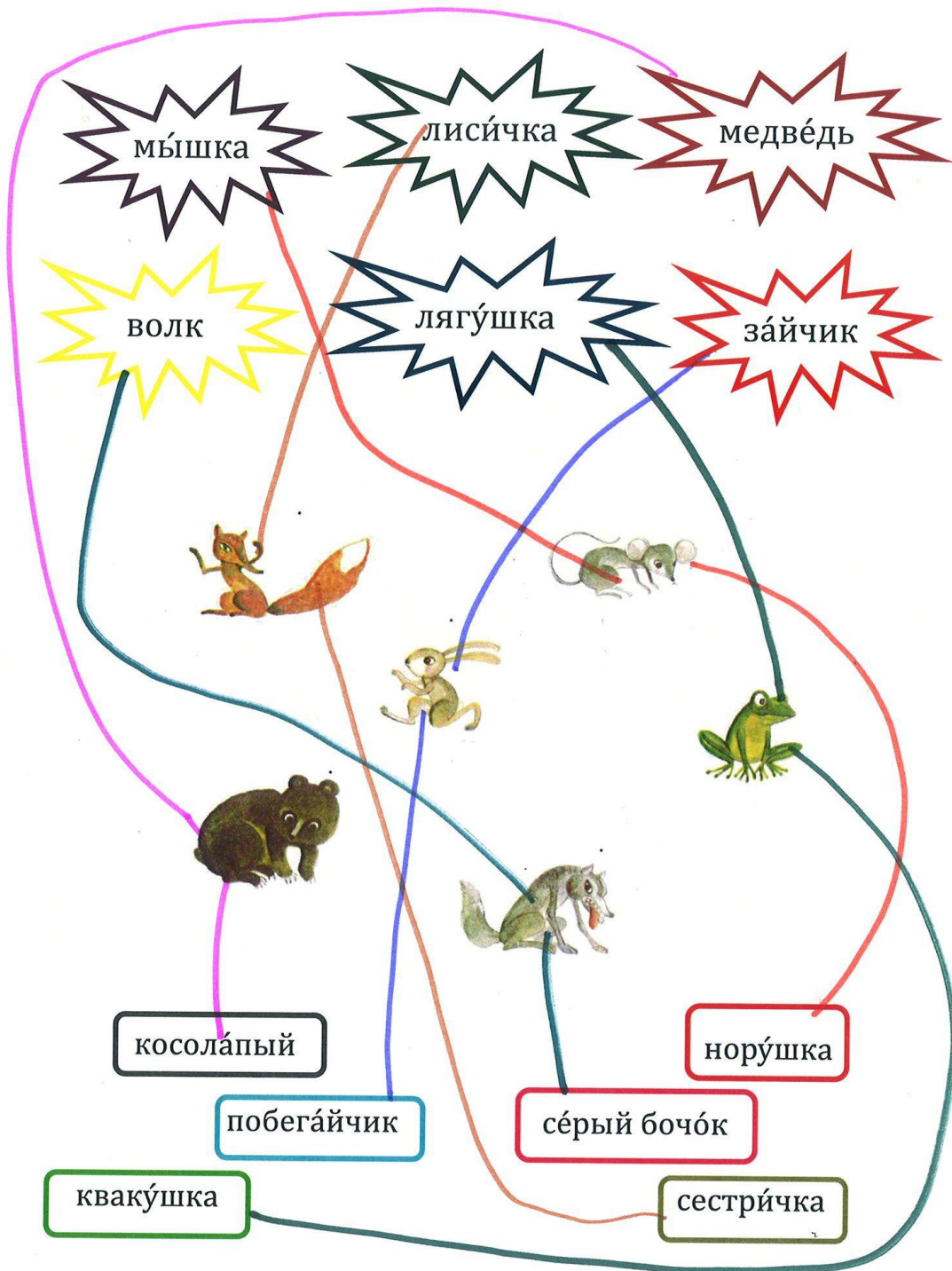
нору́шка

побега́йчик

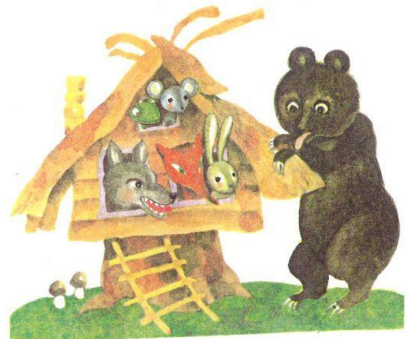

се́рый боцо́к

кваку́шка

сестри́чка

Príloha 16 Rozprávka Теремок

	
	
	
	<h1>Теремок</h1>

Príloha 17 Rozprávka Теремок / správne odpovede

2 	3
4 	7
5 	6
1 	Теремок

Príloha 19 Odpoved'ový hárok

Їмя?				
Лет?				
Гóрод / дерéвня?				
День?				
Любит дéлать?				
Предмéты?				